

NORĒĶINU KĀRTĪBA PAR DABASGĀZI MĀJSAIMNIECĪBAS LIETOTĀJIEM

**Norēķinu kārtība apstiprināta saskaņā ar Latvijas Republikas
Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85
“Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi”51. 67.2., 83., 84., 96., 96.2. un 99.2. punktu**

Norēķinu kārtībā lietotie termini:

Sistēmas operators	- akciju sabiedrība “Latvijas Gāze”
Mājsaimniecības lietotājs	- galalietotājs, kurš pērk un izlieto dabasgāzi savā mājsaimniecībā paša vajadzībām (galapatēriņam), izņemot komercdarbības vai cita veida profesionālās darbības vajadzībām
Tarifs	- dabasgāzes diferencētais tirdzniecības gala tarifs
85.noteikumi	- Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumi Nr.85 “Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi”
Skaitītājs	- dabasgāzes patēriņa skaitītājs (norēķinu uzskaites mēraparāts)
Norēķinu periods	- kalendārais mēnesis

I. Vispārīgie noteikumi

1. Norēķinu kārtība attiecas uz Mājsaimniecības lietotājiem, kuri pērk dabasgāzi no Sistēmas operatora un norēķinās par to pašapkalpošanās kārtībā pēc izlīdzinātā patēriņa maksājumu sistēmas.
2. Maksājumi par dabasgāzi šīs norēķinu kārtības (turpmāk – Norēķinu kārtība) izpratnē ir maksa par dabasgāzi, akcīzes nodoklis un pievienotās vērtības nodoklis (turpmāk – PVN). Maksājumi tiek aprēķināti saskaņā ar Sistēmas operatora apstiprinātajiem metodiskajiem noteikumiem par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes apstiprināto dabasgāzes apgādes tarifu piemērošanu.
3. Maksājumi par dabasgāzi Mājsaimniecības lietotājam par kārtējo Norēķinu periodu ir jāveic līdz kārtējā Norēķinu perioda divdesmitajam datumam.
4. Par samaksas datumu tiek uzskatīts datums, kurā nauda ieskaitīta Sistēmas operatora norēķinu kontā.
5. Par katru nokavēto maksājuma dienu Mājsaimniecības lietotājs maksā Sistēmas operatoram nokavējuma procentus par kavētiem norēķiniem 0,15 % apmērā (turpmāk – Nokavējuma procenti) no nokavētā maksājuma kopsummas (turpmāk – Galvenais parāds). Nokavējuma procentus aprēķina Sistēmas operators.
6. Galvenais parāds ietver nokavētos maksājumus par dabasgāzi, akcīzes nodokli un PVN.
7. Ja Mājsaimniecības lietotājs Norēķinu kārtībā noteiktajā termiņā nav samaksājis par dabasgāzi, Sistēmas operators ir tiesīgs pārtraukt dabasgāzes padevi 85.noteikumos paredzētajā kārtībā. Ja Mājsaimniecības lietotājs ir nokavējis maksājumu, Sistēmas operators var nosūtīt

Mājsaimniecības lietotājam ATGĀDINĀJUMU un/vai BRĪDINĀJUMU par dabasgāzes padeves pārtraukšanu un kavēto maksājumu atgūšanu, kā arī kavēto maksājumu atgūšanu var nodot parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam. Izdevumus, kas Sistēmas operatoram rodas saistībā ar kavēto maksājumu atgūšanu, sedz Mājsaimniecības lietotājs.

8. No Mājsaimniecības lietotāja, kuram ir nokavēts maksājums par dabasgāzi, saņemto naudas summu Sistēmas operators vispirms ieskaita Nokavējuma procentu dzēšanai, pēc tam – Galvenā parāda (turpmāk abi kopā – Parāds) un izdevumu, kas Sistēmas operatoram radušies saistībā ar Parāda atgūšanu dzēšanai (secīgi, sākot no vecākā). Ja no Mājsaimniecības lietotāja saņemtās summas Parāds un ar Parāda atgūšanu saistītie Sistēmas operatora izdevumi ir pilnībā dzēsti, atlikumu Sistēmas operators ieskaita kā avansa maksājumu.
9. Ja Sistēmas operators konstatē pārkāpumu, kura rezultātā Mājsaimniecības lietotājam ir samazināts uzskaitītais dabasgāzes patēriņa apjoms vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, Sistēmas operators pārtrauc dabasgāzes padevi un sastāda aktu divos eksemplāros. Akts ir spēkā arī tad, ja Mājsaimniecības lietotājs atsakās to parakstīt.
10. Ja tiek konstatēts Norēķinu kārtības 9.punktā minētais pārkāpums, Mājsaimniecības lietotājs samaksā Sistēmas operatoram par patērēto dabasgāzi, kā arī kompensāciju. Sistēmas operators aprēķina patērētās dabasgāzes daudzumu, ņemot vērā Mājsaimniecības lietotāja dabasgāzes iekārtu maksimālo iespējamo dabasgāzes patēriņu stundā vai ņemot vērā Norēķinu kārtības 1.pielikumā noteiktās dabasgāzes diferencētās patēriņa normas. Kompensāciju nosaka, reizinot aprēķināto patērētās dabasgāzes daudzumu ar Tarifu divkārsā apmērā. Ja nav iespējams precīzi noteikt, no kura laika samazināts patērētās dabasgāzes uzskaitītais daudzums vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, par perioda sākumu uzskata Skaitītāja pēdējās kontroles vai uzstādīšanas laiku (minētais periods nedrīkst būt ilgāks par diviem gadiem).
11. Dabasgāzes padeve gazificētajā objektā tiek atjaunota 85.noteikumos noteiktajā kārtībā.
12. Ja Mājsaimniecības lietotājs vēlas pārtraukt dabasgāzes lietošanu gazificētajā objektā, viņš iesniedz Sistēmas operatoram pieteikumu līguma izbeigšanai, paziņo Skaitītāja rādījumu dabasgāzes lietošanas pārtraukšanas brīdī un nodrošina Sistēmas operatora pilnvaroto pārstāvju netraucētu piekļūšanu Mājsaimniecības lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmai un Skaitītājam. Galīgie norēķini ar Sistēmas operatoru Mājsaimniecības lietotājam ir jāveic piecu darbdienu laikā pēc dabasgāzes lietošanas pārtraukšanas. Dabasgāzes padeves pārtraukšanas izdevumus sedz Mājsaimniecības lietotājs. Dabasgāzes piegādes līgums var tikt izbeigts, ja Mājsaimniecības lietotājs ir izpildījis Norēķinu kārtības šajā punktā noteiktos pienākumus, tajā skaitā norēķinājies par gazificētajā objektā saņemto dabasgāzi.
13. Ja Mājsaimniecības lietotājs Norēķinu kārtības 12.punktā noteiktajā kārtībā nav panācis vienošanos ar Sistēmas operatoru par dabasgāzes piegādes līguma izbeigšanu, viņš ir atbildīgs par izlietotās dabasgāzes samaksu līdz jauna dabasgāzes piegādes līguma noslēgšanai ar citu dabasgāzes lietotāju.
14. Mājsaimniecības lietotājam ir tiesības veikt avansa maksājumus par turpmākajos norēķinu periodos saņemamo dabasgāzi. Tarifu, piemērojamo nodokļu un to likmju maiņas gadījumā par avansā veiktajiem maksājumiem tiek veikts pārrēķins atbilstoši Tarifam, akcīzes nodokļa un PVN likmēm dabasgāzes saņemšanas brīdī.
15. Sistēmas operatoram 85.noteikumos noteiktajos gadījumos ir tiesības Mājsaimniecības lietotājam pieprasīt iesniegt līgumsaistību pienācīgas izpildes nodrošinājumu – drošības depozītu, veikt priekšapmaksu vai noteikt īsākus norēķinu termiņus.
16. Ja Mājsaimniecības lietotājs ir pazaudējis vai sabojājis Sistēmas operatora nosūtītās maksājumu kvītis un lūdz tās izsniegt atkārtoti, Mājsaimniecības lietotājs sedz šo kvīšu izgatavošanas un nosūtīšanas izmaksas.

17. Ja Mājsaimniecības lietotājs ir pieteicies Sistēmas operatora klientu portāla <https://e-pakalpojumi.dabaszgaze.lv> (turpmāk – Portāls) izmantošanai un Sistēmas operators Mājsaimniecības lietotāja pieteikumu ir akceptējis, tad Mājsaimniecības lietotājam ir saistoši Portāla lietošanas noteikumi, Portālā veiktās darbības, kā arī Portālā sniegtā un saņemtā informācija.
18. Domstarpības starp Sistēmas operatoru un Mājsaimniecības lietotāju par samaksu vai citiem ar dabaszgāzes lietošanu saistītiem zaudējumiem, kas nodarīti Sistēmas operatoram, izšķir tiesa likumā noteiktajā kārtībā.

II. Norēķini ar Mājsaimniecības lietotājiem, kuru saņemtās dabaszgāzes uzskaitē ir uzstādīti Skaitītāji

19. Mājsaimniecības lietotāji, kuru saņemtās dabaszgāzes uzskaitē ir uzstādīti Skaitītāji, samaksu par norēķinu periodu veic pēc izlīdzinātā dabaszgāzes patēriņa.
20. Mēneša izlīdzināto dabaszgāzes patēriņu nosaka Sistēmas operators, dalot iepriekšējā pārskata perioda (parasti gads) faktisko patēriņu ar mēnešu skaitu pārskata periodā (parasti divpadsmit), vai vienojoties ar Mājsaimniecības lietotāju pirms dabaszgāzes lietošanas uzsākšanas. Nosakot mēneša izlīdzināto dabaszgāzes patēriņu Mājsaimniecības lietotājiem, kuri dabaszgāzi lieto apkurei, Sistēmas operators var koriģēt pārskata perioda faktisko patēriņu, ņemot vērā gada vidējo gaisa temperatūru.
21. Mājsaimniecības lietotājs veic maksājumus jebkurā maksājumu pieņemšanas vietā, izmantojot Sistēmas operatora pa pastu vai e-pastu nosūtītās mēneša vai avansa maksājumu kvītis, vai veic maksājumus ar Portāla starpniecību.
22. Ja Mājsaimniecības lietotājs veic maksājumus, izmantojot mēneša maksājumu kvītis, kvīti par attiecīgā mēneša maksājamo summu aizpilda Mājsaimniecības lietotājs, reizinot Norēķinu periodā spēkā esošo viena dabaszgāzes kubikmetra Tarifu kopā ar akcīzes nodokli un PVN ar kvītī norādīto mēneša izlīdzināto patēriņu.
23. Par Tarifu izmaiņām Sistēmas operators informē Mājsaimniecības lietotāju ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību. Informācija par spēkā esošo Tarifu pieejama Sistēmas operatora interneta mājaslapā www.lg.lv.
24. Vienu reizi gadā Sistēmas operators pa pastu nosūta Mājsaimniecības lietotājam “Dabaszgāzes skaitītāja rādījumu nolasīšanas kartīti” (turpmāk – Kartīte). Tiem Mājsaimniecības lietotājiem, kuri izmanto Portālu un ir izvēlējušies korespondenci saņemt Portālā vai e-pastā, Sistēmas operators nosūta aicinājumu paziņot dabaszgāzes skaitītāja rādījumu. Mājsaimniecības lietotājs Kartītē norādītajā datumā nolasa Skaitītāja rādījumu, ieraksta to Kartītē un nosūta Kartīti atpakaļ Sistēmas operatoram. Kartītes nosūtīšanu apmaksā Sistēmas operators. Mājsaimniecības lietotāji, kuri izmanto Portālu, Skaitītāja rādījumus paziņo Portālā. Pēc Sistēmas operatora iniciatīvas Kartīte vai aicinājums paziņot dabaszgāzes skaitītāja rādījumu var tikt nosūtīts Mājsaimniecības lietotājam biežāk nekā vienu reizi gadā.
25. Pamatojoties uz Skaitītāja rādījumiem, kas paziņoti atbilstoši Norēķinu kārtības noteikumiem, Sistēmas operators veido dabaszgāzes gada patēriņa pārskatu, kurā salīdzina faktisko dabaszgāzes patēriņu ar aprēķināto izlīdzināto patēriņu un kopējo pārskata periodā maksājamo summu ar faktiski samaksāto.

Dabaszgāzes gada patēriņa pārskatu veido par 12 mēnešiem, un tas var nesakrist ar kalendāro gadu. Atsevišķos gadījumos dabaszgāzes patēriņa pārskatu var veidot arī par īsāku vai garāku periodu. Ja dabaszgāzes patēriņa pārskatā ir aprēķināts Parāds, Mājsaimniecības lietotājam

Parāds jāsamaksā Sistēmas operatora norādītā termiņā. Ja dabasgāzes patēriņa pārskatā ir aprēķināta pārmaksa, Mājsaimniecības lietotājs samazina turpmāk veicamos maksājumus par pārskatā norādīto pārmaksāto summu. Pārmaksu Sistēmas operators ieegrāmato kā no Mājsaimniecības lietotāja saņemtu avansa maksājumu.

Dabasgāzes gada patēriņa pārskats tiek sagatavots elektroniski. Personas, kura sagatavo gada patēriņa pārskatu, rakstiskais paraksts tiek aizstāts ar tās unikālu elektronisko apliecinājuma kodu (autorizāciju), kas identificē dabasgāzes gada patēriņa pārskata sagatavotāju un nodrošina dokumenta autentiskumu.

26. Ja Mājsaimniecības lietotājs pēc dabasgāzes gada patēriņa pārskata saņemšanas veic avansa maksājumu par turpmākajiem 12 mēnešiem, Sistēmas operators aprēķina avansa maksājuma atlaidi. Atlaides lielums ir atkarīgs no dabasgāzes patēriņa pārskatā aprēķinātā mēneša izlīdzinātā dabasgāzes patēriņa lieluma:

- ja mēneša izlīdzinātais dabasgāzes patēriņš ir 4 m^3 vai lielāks, tiek aprēķināta atlaide;
- ja mēneša izlīdzinātais dabasgāzes patēriņš ir lielāks vai vienāds ar 7 m^3 , avansa maksājumu var veikt arī 3 daļās, katru reizi apmaksājot dabasgāzes patēriņu par 4 turpmākajiem mēnešiem. Atlaide tiek aprēķināta par katru šajā punktā minēto avansa maksājumu, kas veikts noteiktajā termiņā.

Lai saņemtu atlaidi, avansa maksājums jāveic, ievērojot maksājumu termiņus, kuri norādīti dabasgāzes patēriņa pārskatā. Atlaides tiek aprēķinātas Norēķinu kārtības 2.pielikumā noteiktajā apmērā. Piešķirtā atlaide tiek iekļauta nākamā gada dabasgāzes patēriņa pārskatā.

27. Ja pārskata gada laikā tiek mainīts Tarifs, piemērojamie nodokļi vai to likmes, Mājsaimniecības lietotājam, kura gada patēriņš ir lielāks par $0,5$ tūkst. m^3 , tiek izsūtīta papildus Kartīte vai aicinājums paziņot dabasgāzes skaitītāja rādījumu Portālā. Mājsaimniecības lietotājs Kartītē norādītajā datumā nolasa Skaitītāja rādījumu, ieraksta to Kartītē un nosūta Kartīti atpakaļ Sistēmas operatoram. Mājsaimniecības lietotāji, kuri izmanto Portālu, Skaitītāja rādījumus paziņo Portālā. Mājsaimniecības lietotājam, kura gada patēriņš ir mazāks par $0,5$ tūkst. m^3 , Skaitītāja rādījumu Tarifa, piemērojamo nodokļu vai to likmju maiņas brīdī var noteikt aprēķinu ceļā, sadalot pārskata gada patēriņu proporcionāli pa mēnešiem.

28. Ja Mājsaimniecības lietotājs noteiktajā termiņā nav Sistēmas operatoram paziņojis Skaitītāja rādījumu vai faktiskais patēriņš būtiski atšķiras no iepriekšējā pārskata gada datiem, vai Sistēmas operatoram rodas pamatotas šaubas par patēriņa pareizību, Sistēmas operatoram ir tiesības:

28.1. pieprasīt atkārtotu Skaitītāja rādījumu nolasījumu;

28.2. veikt Skaitītāja rādījumu kontrolpārbaudi;

28.3. noteikt Skaitītāja rādījumu aprēķinu ceļā, nepieciešamības gadījumā pielietojot Sistēmas operatora noteiktos sezonālātes koeficientus (3.pielikums) vai;

28.4. noteikt Skaitītāja rādījumu 85.noteikumos noteiktajā kārtībā.

29. Ja Mājsaimniecības lietotājam ir pamatota nepieciešamība būtiski samazināt vai palielināt Sistēmas operatora aprēķināto mēneša izlīdzinātā dabasgāzes patēriņa lielumu, par to rakstiski jāpaziņo Sistēmas operatoram.

30. Gazificētajos objektos, kuros dabasgāzi lieto vairāki dzīvojamās ēkas vai dzīvokļa īrnieki vai īpašnieki un kuros dabasgāzes patēriņu uzskaita viens Skaitītājs, par dabasgāzi norēķinās atbildīgā persona (Mājsaimniecības lietotājs), kuru nosaka gazificētā objekta īpašnieks (īpašnieki). Sistēmas operators nerisina gazificētā objekta īrnieku vai īpašnieku savstarpējos strīdus par norēķiniem un dabasgāzes apgādes iekšējās sistēmas lietošanu.

31. Ja Sistēmas operators konstatē, ka Mājsaimniecības lietotājs ir paziņojis mazāku saņemtās dabasgāzes apjomu par gazificētajā objektā faktiski saņemto dabasgāzes apjomu, Sistēmas operators ir tiesīgs aprēķināt un piemērot Mājsaimniecības lietotājam Tarifu par Mājsaimniecības lietotāja saņemto, bet nepaziņoto dabasgāzes apjomu saskaņā ar augstāko Mājsaimniecības lietotājam piemērojamo Tarifu pēdējo 2 (divu) kalendāro gadu laikā vai augstāko Mājsaimniecības lietotājam piemērojamo Tarifu no dienas, kad Sistēmas operators ir klātienē konstatējis Skaitītāja rādījumu.
32. Ja Sistēmas operators konstatē, ka Mājsaimniecības lietotājs ir paziņojis lielāku saņemtās dabasgāzes apjomu par gazificētajā objektā faktiski saņemto dabasgāzes apjomu, paziņotajam, bet faktiski nesaņemtajam dabasgāzes apjomam tiek piemērots Tarifs, kas ir augstākais no Mājsaimniecības lietotājam piemērojamā Tarifa pēdējo 2 (divu) kalendāro gadu laikā vai augstākais Mājsaimniecības lietotājam piemērojamais Tarifs no dienas, kad Sistēmas operators ir klātienē konstatējis Skaitītāja rādījumu.
33. Sistēmas operators katra Norēķinu perioda maksājumu par dabasgāzi aprēķina, reizinot mēneša izlīdzināto dabasgāzes patēriņu ar attiecīgajā mēnesī spēkā esošo Tarifu kopā ar akcīzes nodokli un PVN EUR/m³ ar precizitāti piecas zīmes aiz komata, rezultātu noapaļojot līdz divām zīmēm aiz komata. Veicot gala norēķinus par pārskata gada faktisko patēriņu, maksājamā summa tiek aprēķināta, reizinot attiecīgā perioda patēriņu ar Tarifu kopā ar akcīzes nodokli un PVN EUR/m³ ar precizitāti piecas zīmes aiz komata, gala summu noapaļojot līdz divām zīmēm aiz komata.

III. Norēķini ar Mājsaimniecības lietotājiem, kuru dzīvokļos

nav uzstādīti skaitītāji

34. Mājsaimniecības lietotāji, kuru dzīvokļos nav uzstādīti Skaitītāji, aizpilda maksājumu kvīti, norādot Norēķinu periodu un maksājumu par dabasgāzi. Maksājumu par dabasgāzi aprēķina, ņemot vērā fiksētās dabasgāzes patēriņa normas 1 cilvēkam mēnesī:

- dzīvokļos ar centralizēto karstā ūdens piegādi – 6 m³ mēnesī,
- pārējiem – 9 m³ mēnesī.

Aprēķinot maksājumu par dabasgāzi, atbilstošo patēriņa normu reizina ar dzīvoklī dzīvojošo cilvēku skaitu un spēkā esošo Tarifu kopā ar akcīzes nodokli un PVN.

IV. Pārejas noteikumi

1. Norēķinu kārtības 3.punkts stājas spēkā 2016.gada 1.jūlijā. Līdz 2016.gada 30.jūnijam Mājsaimniecības lietotāji maksājumus par dabasgāzi veic 20 dienu laikā pēc Norēķinu perioda beigām.

Pielikumā -

1. pielikums “Dabasgāzes diferencētās patēriņa normas sadzīves vajadzībām un apkurei dzīvojamās un saimniecības ēkās Mājsaimniecības lietotājiem”;
- 2. pielikums “Atlaides par avansa maksājumiem”;
- 3. pielikums “Sezonālītātes koeficienti, kas tiek pielietoti faktiskā patēriņa aprēķināšanai”.

1.pielikums

Norēķinu kārtībai par dabasgāzi
Mājsaimniecības lietotājiem

**Dabasgāzes diferencētās patēriņa normas sadzīves vajadzībām un apkurei
gazificētajos objektos Mājsaimniecības lietotājiem**

Nr. p.k.	Mēneši	Dabasgāzes patēriņa norma m ³ 1 cilvēkam gazificētajos objektos ar:			Dabasgāzes patēriņa norma m ³ kopējās apsildāmās platības 1 m ² gazificētajos objektos ar griestu augstumu:	
		gāzes plīti un centralizētu karstā ūdens apgādi	gāzes plīti, bez gāzes ūdens sildītājiem un centralizētas karstā ūdens apgādes	gāzes plīti un gāzes ūdens sildītājiem	līdz 2.5 m	virs 2.5 m
1.	Janvāris	8.5	14.1	24.4	6.63	7.95
2.	Februāris	7.9	13.2	22.7	5.90	7.08
3.	Marts	8.2	13.7	23.7	5.52	6.63
4.	Aprīlis	7.6	12.7	22.0	3.67	4.41
5.	Maijs	7.1	11.8	20.4	0.38	0.45
6.	Jūnijs	5.8	9.6	16.6	0	0
7.	Jūlijs	4.1	6.9	11.8	0	0
8.	Augusts	4.3	7.1	12.3	0	0
9.	Septembris	5.8	9.6	16.6	0.38	0.45
10.	Oktobris	7.1	11.9	20.6	3.67	4.41
11.	Novembris	7.7	12.9	22.2	4.60	5.52
12.	Decembris	8.1	13.5	23.4	6.05	7.26
Kopā pa gadu:		82.2	137.0	236.7	36.8	44.16

PIEZĪME:

Ja dabasgāze tiek izmantota gan apkurei, gan sadzīves vajadzībām, kopējo patēriņu aprēķina, apkures daļai pieskaitot dabasgāzes patēriņu sadzīves vajadzībām, ņemot vērā cilvēku skaitu, gazificētā objekta labiekārtotību un dabasgāzes izmantošanas veidu.

2.pielikums
Norēķinu kārtībai par dabasgāzi
Mājsaimniecības lietotājiem

Atlaides par avansa maksājumiem		
Mēneša izlīdzinātais dabasgāzes patēriņš, m ³	Atlaide (ar PVN 21%), EUR ja gada avanss samaksāts	
	vienā maksājumā	trīs maksājumos
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
līdz 3	-	-
4 - 6	1,64	-
7 - 10	2,76	0,51
11 - 20	4,48	0,87
21 - 30	8,61	1,72
31 - 41	12,73	2,40
42 - 66	12,73	2,40
67 - 83	16,88	3,10
84 - 166	27,21	5,51
167 - 250	43,04	9,29
> 250	68,87	12,73

Sezonālītātes koeficienti, kas tiek pielietoti faktiskā patēriņa aprēķināšanai

Mēnesis	Sezonālītātes koeficienti
Janvāris	2.08
Februāris	1.87
Marts	1.76
Aprīlis	1.21
Maijs	0.11
Jūnijs	0.09
Jūlijs	0.07
Augusts	0.07
Septembris	0.09
Oktobris	1.22
Novembris	1.49
Decembris	1.94
Kopā	12.00